

UURAISTEN KUNNAN PERUS- ja ESIOPETUKSEN

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

(v.2023)

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	3
2. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA OPISKELUHUOLTOPALVELUT.....	4
3. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO.....	
7 3.1. Opiskeluhoitoryhmät	7
3.2. Oppilaanohjaus.....	7
3.3. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	8
3.4. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.....	9
3.5. Muita yhteisöllisen opiskeluhoollon käytänteitä.....	9
4. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN.....	10
4.1. Yksittäistä opiskeluta koskevan asian käsittely monialaisessa opiskeluhoollossa.....	11
4.2. Opiskeluhooltokertomusten laatiminen ja säilytys.....	11
4.3. . Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen.....	11
4.4. . Opiskeluhoollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	12
4.5. Lastensuojeluilmoitus.....	12
4.6 Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi.....	13
5. OPPILAAT JA HUOLTAJAT OPISKELUHUOLLOSSA.....	13
6. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA.....	14
7. LIITTEET	15

1. JOHDANTO

Esi- ja perusopetuksen oppilailla on oikeus oppimiseen ja sen tukeen sekä opiskeluhooltoon. Oppilaiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin huolehtiminen on opiskeluhoollon tehtävä.

Opiskeluhoollon avulla edistetään oppilaiden tasapainoista kasvua ja kehitystä ja varmistetaan kaikille tasavertaiset oppimisen mahdollisuudet.

Opiskeluhoollon tavoitteena on ylläpitää monipuolisesti oppilaiden hyvinvointia sekä havaita ongelmia ja puuttua niihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Esi- ja perusopetuksen oppilailla on oikeus oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä opiskeluhooltoon.

Opiskeluhooltotyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskeluhooltoon sisältyy koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoolto sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen tarjoamat opiskeluhoollon palvelut (kuraattori, psykologi sekä terveydenhuollon palvelut). Opiskeluhoollon palvelut järjestetään esi- ja perusopetuksen yksiköiden läheisyydessä, jotta palveluiden käyttäminen olisi oppilaille helppoa.

Nykyinen oppilas- ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan 1.8.2014. Tässä laissa säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetussa opetuksessa olevan oppilaan sekä tarkoitetussa koulutuksessa olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhooltoon. Tässä koulutuksen järjestäjän eli Uuraisten kunnan opiskeluhooltosuunnitelmassa käytetään käsitteitä opiskelija, opiskeluhoolto, koulutuksen järjestäjä ja koulu. Esiopetuksessa käytetään muuten samoja termejä, mutta koulun sijaa puhutaan esiopetusyksiköstä. Muutos esiopetuksessa käytettäviin käsitteisiin on tullut oppilas- ja opiskelijahuoltolain (377/2022) muutosten yhteydessä, jotka tulivat voimaan 1.1.2023.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) tarkoituksena on:

- 1) Edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä.
- 2) Edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.
- 3) Turvata varhainen tuki sitä tarvitseville.
- 4) Turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhooltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu.
- 5) Vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon opiskelijan ikä ja edellytykset.

Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa. Opiskeluhoolto on kaikkien esi- ja perusopetuksessa työskentelevien ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä.

Ensisijainen vastuu opiskeluhoollon hyvinvoinnista on oppilaitoksen/ esiopetusyksikön henkilökunnalla, erityisesti rehtoreilla ja päiväkotien johtajilla. Opiskeluhoollon keskeistä on monialainen yhteistyö ja sen vuoksi eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden konsultaatio on tärkeä työmenetelmä.

Paikallisella tasolla opiskeluhoollon kokonaisuus perustuu monialaisesti laadittaviin suunnitelmiin, jotka ohjaavat opiskeluhoollon suunnittelua ja toteutusta. Keskeiset, ohjaavat suunnitelmat ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan opiskeluhooltoon koskeva osuus
- koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus opiskeluhoollon

Uuraisten kunnassa laaditaan esi- ja perusopetuksen yhteinen opiskeluhooltosuunnitelma. Koulujen ja esiopetusyksiköiden tulee tehdä yksikkökohtaiset selvennykset opiskeluhooltosuunnitelmaan lukuvuosittain osana yksikön toiminta- ja kehittämissuunnitelmaa. Tavoitteena on, että opiskeluhoolto on yhdenmukainen ja varmistetaan yksikkökohtaisen suunnitelman päivittäminen vuosittain.

Yksikkökohtaisesta osuudesta vastaa opiskeluhooltoryhmä rehtorin ohjauksella perusopetuksessa ja päiväkodin johtajan ohjauksella esiopetuksen yksiköissä.

Opiskeluhuollon ohjauksen kokonaisuus uudistuu vuoden 2023 alussa (HE19/2022) Keski-Suomen hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa 1.1.2023. Uudistus vaikuttaa perustavanlaatuisesti oppilashuollon, kouluterveydenhuollon ja lapsiperhepalveluiden toteutukseen. Hyvinvointialueen tehtävänä on tarjota opiskeluhuollon palvelut koulutuksen järjestäjälle. Opiskeluhuollon suunnitelmat tehdään jatkossa koulutuksen järjestäjän toimesta sekä laajempi opiskeluhuollon suunnitelma laaditaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Molemmat opiskeluhuollon suunnitelmat ovat yhteydessä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutokset (377/2022) tulivat voimaan 1.1.2023. Opetushallituksen on uudistettava opetussuunnitelmien perusteet ja määräys ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista sekä opiskelijahuollon tavoitteista lain mukaisiksi siten, että koulutuksen järjestäjät voivat ottaa lain 13 §:n mukaiset opiskeluhoitosuunnitelmat käyttöön 1.8.2023. Hyvinvointialueen ja kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

Opiskeluhoitosuunnitelma on nähtävillä kunnan internet-sivuilla. Suunnitelmasta tiedotetaan vanhemmille myös Wilmassa sekä vanhempainiltojen ja vanhempainiltojen kautta ja oppilaille opiskelukuntatoiminnan kautta. Kouluilla huolehditaan siitä, että opetus- ja opiskeluhoitohenkilöstö sekä yhteistyökumppanit ovat tietoisia opiskeluhoitosuunnitelmasta.

2. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA OPISKELUHUOLTOPALVELUT

Uurainen on 3586 (31.12.2022) asukkaan kunta Keski-Suomessa. 0-14 –vuotiaiden osuus väestöstä on 24,9 %.

Perusopetusta järjestetään neljässä koulussa, jotka ovat Koulukeskuksen koulu (vuosiluokat 1 - 9), Hirvasen koulu, Kyynämöisten koulu (vuosiluokat 1 – 6) ja Höytiän koulu (vuosiluokat 1-4). Perusopetuksen opiskelumäärä on yhteensä 569 (20.9.2017). Koulukeskuksella on koko kunnan kattavat: Yksi erityisopetuksen pienryhmä 1-6 -luokille, nimeltään Pikkis, paikkoja 6-8. Yksi vaativan erityisen tuen ryhmä nimeltään Vartti, paikkoja 4-6. Yksi erityisopetuksen pienryhmä 7-9luokille, nimeltään yläkoulun pienryhmä, paikkoja 6-8. Lisäksi isommissa opetusryhmissä opiskelee noin 30 erityisen tuen päätöksen saanutta opiskeluta ja noin 70 tehostettua tukea saavaa opiskelijaa. Oppilaiden tukena työskentelee kaikkiaan n. 20 koulunkäynninohjaajaa. Esiopetusta annetaan Koulukeskuksen, Oikarin Helmen ja Hirvasen esiopetuksessa. Esiopetuksessa on toimintakaudella 2023-2024 48 lasta. Erityisen tuen oppilaita oli 31.12.2022 64 oppilasta

Opetuksen järjestäjä vastaa opiskeluhuollon järjestämisestä. Keski-Suomen hyvinvointialue tuottaa Koulukuraattori, koulupsykologipalvelut (4 pv/vko) ja kouluterveydenhuollon ja neuvolan palvelut sekä perheneuvolapalvelut.

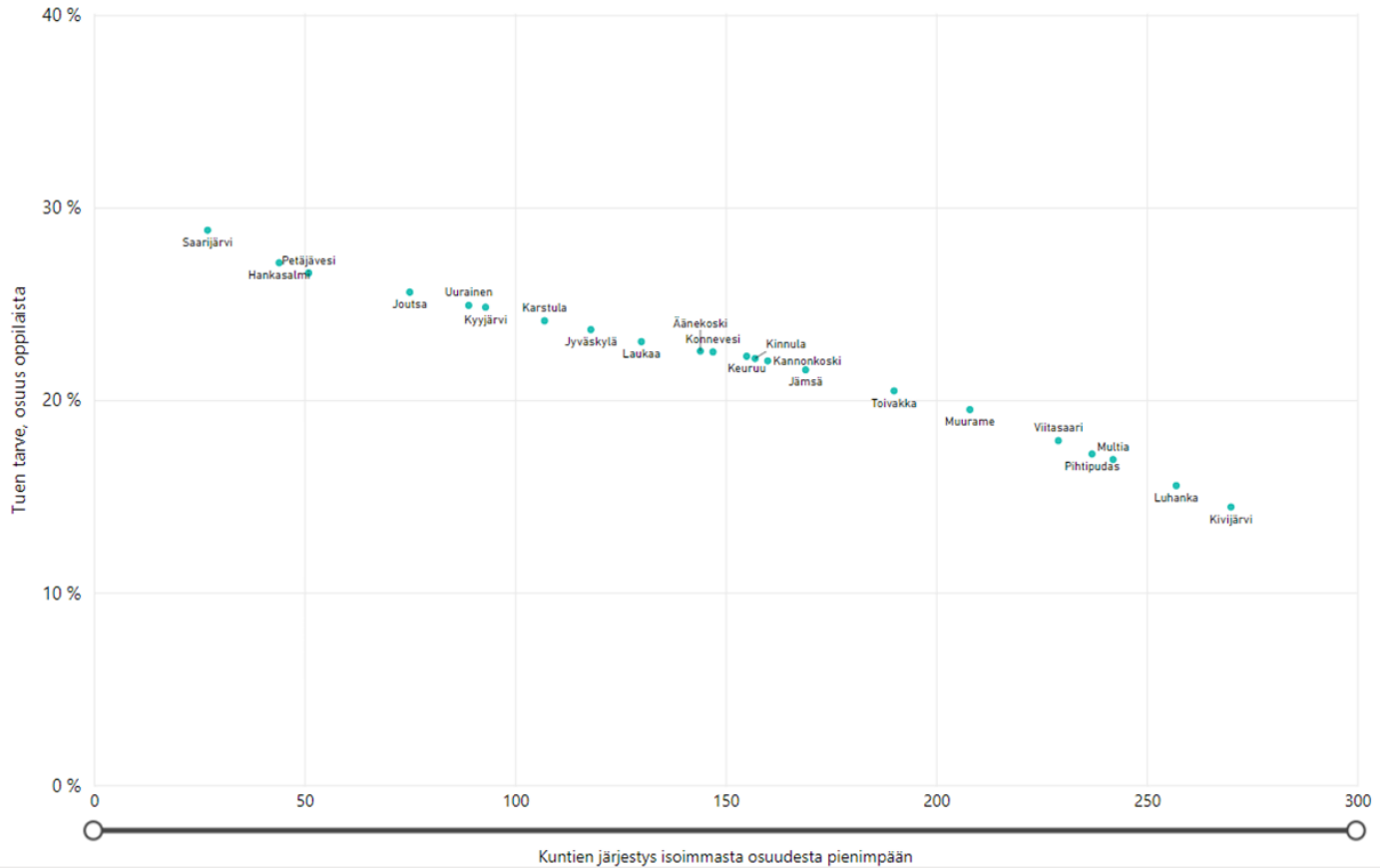
Koulupsykologin työhön kuuluvat mm. opiskelukohtaiset psykologitutkimukset (ajanvarauksella), opettajien konsultaatio, osallistuminen opiskeluhoitoryhmään ja monialaisiin opiskeluhoitokokouksiin sekä oppimisen tuen järjestämiseen (monialaiset pedagogiset kokoukset). Koulukuraattorin ja –psykologin työpanos kohdistuu kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä opiskeluhuollon kehittämiseen ja seurantaan jatkuvasti, suunnitelmallisesti ja ennakkoivasti. Työpanosta kohdennetaan myös yksittäisiin oppilaisiin (yksilökohtainen opiskeluhoito).

Suomen Psykologiliiton ja THL:n hyväksymä suositus on korkeintaan 600–800 opiskeluta yhtä psykologia kohti. Kouluyksiköitä tulee olla korkeintaan kolme yhtä psykologia kohden (www.psyli.fi). Uuraisten kunnan koulupsykologitilanne on lähes suosituksen mukainen. Perheneuvolan ja Niilo Mäki Instituutin tutkimukset ovat myös tarvittaessa käytettävissä.

Perus- ja esiopetuksen oppilaiden parissa työskentelee kokopäiväisesti yksi koulukuraattori. Koulukuraattorilla on vastaanotto pääsääntöisesti Koulukeskuksella 2 päivänä viikossa ja muilla kouluilla kerran viikossa. Samassa yhteydessä järjestetään mahdollisuus myös esiopetuksen osalta opiskelutapaamisiin. Höytiän esiopetusryhmän opiskelutapaamiset toteutetaan yhdessä Höytiän koulun opiskeluvastaanoton kanssa ja Hirvasen esiopetusryhmän Hirvasen koulun opiskeluvastaanoton kanssa. Lisäksi koulukuraattori tekee tarvittaessa koululla pienryhmä- ja ryhmätyöskentelyä oppilaiden kanssa ja osallistuu tarvittaessa oppimisen tuen järjestämiseen (monialaiset pedagogiset kokoukset). Työhön kuuluu myös mm. konsultaatiota sekä osallistumista opiskeluhoitoryhmän kokouksiin ja monialaisiin opiskeluhoitokokouksiin. Ammattiliitto Talentian suositus koulukuraattorityön henkilöstömitoituksesta on 600 opiskeluta/koulukuraattori ja kolme koulua. Vastaavana koulukuraattori toimii hyvinvointialueella.

Kouluterveydenhuolto on osa perusterveydenhuoltoa, johon sisältyy koululaisen terveydenhoito ja koulupäivän aikaan sattuvat sairaanhoitoa vaativat tilanteet (sairastuminen kesken koulupäivän ja tapaturmat). Vapaa-ajalla tapahtuvat sairastumiset ja tapaturmat eivät kuulu kouluterveydenhuoltoon.

Tehostetun- ja erityisen tuen osuus oppilaista vuonna 2021

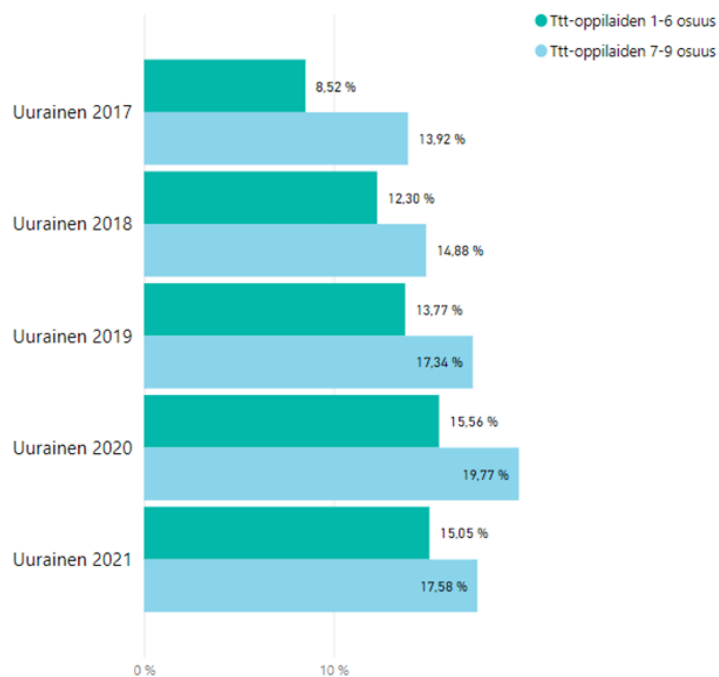

Tukea tarvitsevat oppilaat kunnittain

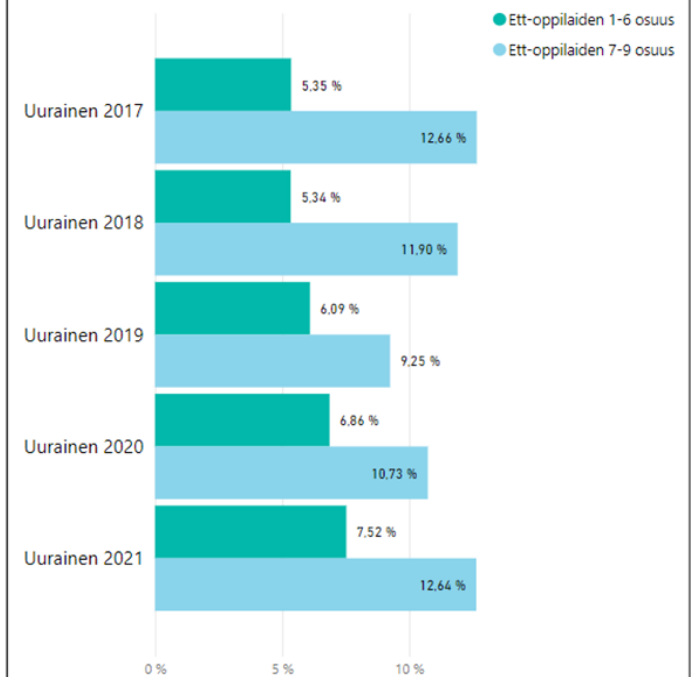
Uurainen

Vuosi	Oppilaat 1-6 yhteensä	Ttt-oppilaiden 1-6 osuus	Ett-oppilaiden 1-6 osuus	Ttt + Ett 1-6 osuus	Oppilaat 7-9 yhteensä	Ttt-oppilaiden 7-9 osuus	Ett-oppilaiden 7-9 osuus	Ttt + Ett 7-9 osuus
2017	411	8,52 %	5,35 %	13,87 %	158	13,92 %	12,66 %	26,58 %
2018	431	12,30 %	5,34 %	17,63 %	168	14,88 %	11,90 %	26,79 %
2019	443	13,77 %	6,09 %	19,86 %	173	17,34 %	9,25 %	26,59 %
2020	437	15,56 %	6,86 %	22,43 %	177	19,77 %	10,73 %	30,51 %
2021	412	15,05 %	7,52 %	22,57 %	182	17,58 %	12,64 %	30,22 %

Tehostetun tuen tarve, oppilasmäärän osuus

Erityisen tuen tarve, oppilasmäärän osuus

Kouluterveydenhoitaja työskentelee Koulukeskuksen koululla 4 pv/vko, Hirvasen koululla 2 päivänä viikossa. Höytiän ja Kyynämöisten kouluilla vastaanotto on 2 päivänä kuukaudessa. Muina aikoina hän on tavoitettavissa puhelimitse. Kouluterveydenhoitajat tarkastavat kaikki oppilaat **vuosittain**. Laaja terveystarkastus tehdään kolmesti peruskoulun aikana (1. lk:n kouluuntulotarkastus sekä 5. lk ja 8. lk lukuvuoden aikana). Lisäksi kouluterveydenhoitajat osallistuvat koulujen opiskeluhooltoryhmiin ja muuhun koulun toimintaan sovittaessa.

Esioppilaiden terveydenhuolto toteutetaan neuvolassa vuosittain tapahtuvina terveystarkastuksina. Lapset käyvät kouluuntuloterveystarkastuksessa koulun kouluterveydenhoitajalla syyslukukauden aikana.

Suuhygienisti/hammashoitaja opastaa lapsia hampaiden hoitamisessa jokaisessa esiopetusryhmässä kerran vuodessa. Kaikissa esiopetusryhmissä lapset saavat ksylitolipastillit jokaisen aterian jälkeen. Esioppilaat saavat väestörekisteritietojen perusteella kotiin kutsun hammastarkastukseen. Hammastarkastukset ja varsinainen hammashoito ovat esiopetuksessa huoltajan vastuulla.

Koululääkäri tekee tarkastukset laajoissa terveystarkastuksissa (1. lk:n kouluuntulotarkastus sekä 5.lk ja 8.lk lukuvuoden aikana. Lisäksi koululääkäriin vastaanotolle terveyskeskuksessa pääsee ajanvarauksella. Tarvittaessa koululääkäri tekee lähetteet erikoislääkärille.

Kouluterveydenhuollossa tulee olla yksi kokopäiväinen kouluterveydenhoitaja 500 koululaista kohti. Opiskelumäärä on laskennallinen eli opiskelumäärä yhtä terveydenhoitajan henkilötyövuotta kohti. Terveysdenhoitajan opiskelumäärän tulee olla alhaisempi silloin, kun

o terveydenhoitaja työskentelee useammassa toimipisteessä tai erilaisissa työtehtävissä

o käytössä ei ole riittävästi muita opiskeluhoollon palveluja

o paikkakunnalla ei ole toimivaa lasten/nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkostoa o

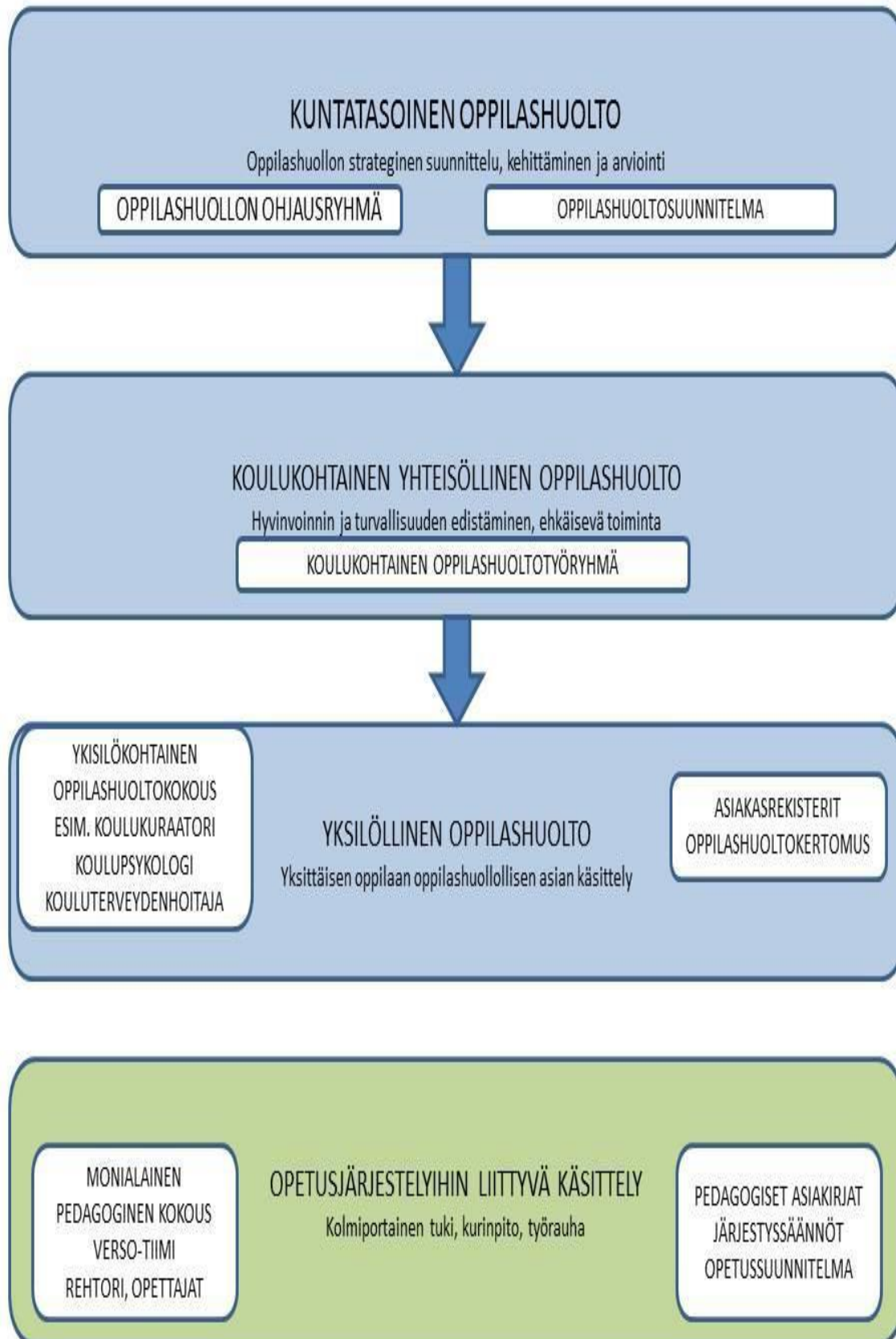
terveydenhoitajan työparina ei ole nimitettyä kouluterveydenhuoltoon perehtynyttä lääkäriä

o koululaisissa on paljon erityistä tukea tarvitsevia (esim. erityisopetusta saavat / erityiskoulujen oppilaat, maahanmuuttajat, syrjäytymisuhan alla olevat moniongelmaiset nuoret).

Kokopäiväistä koululääkäriä kohti tulee olla korkeintaan 2100 koululaista tai kouluterveydenhuollon lääkäriellä olla yksi työpäivä viikossa 500 opiskeluta kohti. Myös lääkäriellä oppilaiden sopiva määrä riippuu koulujen määrästä ja siitä, miten opiskeluhoollon yhteistyö ja paikalliset hoitoketjut, erityisesti mielenterveyspalveluissa, on järjestetty (www.thl.fi).

Kouluissa ja esiopetuksessa opiskeluhoolto on koko opetushenkilöstön ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Monialaista yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä tehdään koulukohtaisissa opiskeluhooltoryhmissä. Opiskeluhooltoryhmien työskentelyllä, keskinäisellä konsultaatiolla ja yhteisillä palaverilla pyritään myös siihen, että opiskeluhoolto- ja opetushenkilöstö tuntevat toisensa ja voivat ottaa tarvittaessa suoraan yhteyttä toisiinsa. Myös opiskeluhooltopalveluista tiedottamista vanhemmille tehdään yhteistyössä vanhempainilloissa.

Kuva: opiskeluhuollon järjestämisen rakenne Uuraisilla

3. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan tässä laissa toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoitoon toimijat (OHL 4 §).

3.1. Opiskeluhoitoryhmät

Kaikissa peruskouluissa kokoontuu yhteisöllinen monialainen **opiskeluhoitoryhmä vähintään** kerran lukukaudessa. Koulujen opiskeluhoitoryhmät sisältävät esiopetuksen lähikoulualueittain. Opiskeluhoitoon ohjausryhmä kokoontuu vähintään vuosittain peruspalvelujohtajan johdolla. Työryhmään kuuluvat kaikkien koulujen ja oppilashuoltoon toimijoiden edustajat.

Opiskeluhoitoryhmiin kuuluvat rehtori/koulunjohtaja, esiopettajat, erityisopettaja(t) ja konsultoiva erityislastentarhanopettajan, oppilaanohjaaja (yläkoulu), koulukuraattori, koulupsykologi, koulu/neuvolaterveydenhoitaja, etsivä nuorisotyöntekijä (yläkoulu), sekä vaihtuvat opettajien ja koulunkäynninohjaajien edustajat. Ryhmän koollekutsujana toimii rehtori. Ryhmässä seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja opiskeluryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa (mm. nuorisotoimi, seurakunnat, yhdistykset, seurakunnat jne.).

Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tapaamiset sovitaan syyslukukauden alussa. Samalla laaditaan lukuvuoden toimintasuunnitelma, johon kirjataan kunkin tapaamisen aihepiirit. Aihepiirien lisäksi kokouksissa käsitellään muita ajankohtaisia asioita.

3.2. Oppilaan ohjaus

Oppilaanohjaajan tavoite on tukea, auttaa ja ohjata oppilaita siten, että jokainen opiskelu selviää mahdollisimman hyvin opiskelustaan peruskoulussa. Lisäksi oppilaanohjaaja ohjaa oppilaita niin, että he tulevat tietoisiksi omista vahvuuksistaan ja kehittämisen kohteista, ja että he tätä kautta pystyvät tekemään ammatinvalintaan ja jatkokoulutukseen liittyviä tietoisia, harkittuja ratkaisuja. Oppilaita on myös kannustettava aktiiviseen omaan tiedonhankintaan muuttuvissa opiskeluympäristöissä. Oppilaanohjaajan lisäksi jokaisen opettajan tehtävä on ohjata ja tukea oppilaan opiskelua ja ennaltaehkäistä oppimiseen liittyvien ongelmien syntyä. Ohjaustyö jatkuu koko perusopetuksen ajan: kaikki ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä perusopetuksen ajan. Oppilaanohjaajan, erityisopettajan ja etsivän nuorisotyöntekijän sekä vastaanottavan koulun kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu oppilaan siirtyessä toiselle asteelle jatko-opintoihin.

Koulussa toteutettavan oppilaanohjauksen tulee ennaltaehkäisevän toiminnan lisäksi tukea erityisesti niitä oppilaita, joilla on opiskeluun liittyviä vaikeuksia, ja jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle perusopintojen jälkeen. Opiskelu saa henkilökohtaista ohjausta opiskeluun, ajankäyttöön tai elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Oppilaanohjaaja järjestää ylimääräisiä koulutuskokeiluja, vierailuja ja tutustumisia kiinnostaville aloille. Tätä kautta pyritään motivoimaan opiskelua opiskeluun ja jatko-opintoihin.

3.3. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamisella tarkoitetaan koulussa *toistuvasti ja tahallisesti tapahtuvaa pahan mielen aiheuttamista tietyille oppilaalle*. Kiusaaminen vaikuttaa negatiivisesti kiusatun hyvinvointiin. Kiusaamisen muoto sinänsä voi vaihdella (fyysistä tai sanallista kiusaamista, syrjintää, uhkailua jne.), ja sitä tapahtuu usein myös ryhmässä. Periaatteena kouluissa on, että kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa ei hyväksytä. Jokaisen koulun henkilökuntaan kuuluvan velvollisuus on puuttua kaikkiin havaitsemiinsa kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin.

Kiusaamiseen puuttuminen. Verso sovittelu ei sovellu kiusaamistilanteisiin.

1. Seulonta: Onko kysymys kiusaamisesta?
2. Keskustelu kiusatun oppilaan kanssa
3. Yksilökeskustelut kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa
4. Yhteiskeskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa
5. Luokanopettajan / luokanvalvojan keskustelu koko luokan kanssa (tarvittaessa)
6. Yhteydenotto huoltajiin, tarvittaessa kutsuminen koululle
7. Yhteydenotto koulukuraattoriin
8. Seurantakeskustelut
9. Sanktiot:
 - Kurinpidolliset keinot
 - Rikosoikeudelliset toimenpiteet

Kiusaaminen on rikollista toimintaa, kun se täyttää lainsäädännössä rikokselle asetetut tunnusmerkit. Rikostapausta epäiltäessä koulu ottaa yhteyttä poliisiin ja keskustelee menettelytavoista tapauskohtaisesti. Kiusaamiseen voidaan soveltaa mm. kunnianloukkauksen, laittomaan uhkaukseen, lievään pahoinpitelyyn ja pahoinpitelyyn liittyviä pykälä. Myös kiusaajan rikoskumppanina, avunantajana ja yllyttäjänä toimiminen ovat lain mukaan rangaistavia tekoja.

Häirintä voi olla epäasiallista kohtelua ja puhetta, joka voi sisältää sukupuoleen liittyviä vihjailevia ilmeitä, eleitä tai kaksimielistä puhetta tai ei-toivottua fyysistä kosketusta. Oppilaiden välillä tapahtuva häirintä selvitetään saman toimintamallin mukaan kuin kiusaamistapaukset. Jos koulussa herää epäily, että oppilaaseen kohdistuu häirintää koulun aikuisen taholta, tulee asiasta ilmoittaa viipymättä rehtorille tai muulle opiskeluhoitoryhmän jäsenelle.

Väkivallalla tarkoitetaan tarkoituksellista itseen, toiseen henkilöön, ryhmään tai yhteisöön kohdistettua fyysisen voiman tai vallan käyttöä. Uuraisten kouluissa on käytössä koulukohtaiset ohjeet väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Asianosainten huoltajiin ollaan yhteydessä kiusaamis-, häirintä- tai väkivaltatilanteen tullessa ilmi. Huoltajien kanssa pyritään yhteistyöhön, jotta kiusaaminen, häirintä ja väkivalta saadaan loppumaan.

mahdollisimman pikaisesti. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta esitellään koulun lukuvuositedotteessa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä kouluterveydenhuollon, sosiaalitoimen, kasvatus- ja perheneuvolan ja poliisin kanssa.

Tämän suunnitelman seuranta ja arviointi tapahtuvat koulu- ja esiopetusryhmäkohtaisesti. Opiskeluhoitoryhmät arvioivat suunnitelmaa vuosittain, ja sitä päivitetään tarvittaessa.

3.4. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Koulu- ja esiopetusryhmäkohtaiset pelastus- ja kriisisuunnitelmat on valmisteltu yhteistyössä asianosaisten viranomaisten kanssa. Pelastussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja kriisisuunnitelmat tarvittaessa.

Suunnitelmissa kuvataan:

- o kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa
- o johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa
- o sisäisen ja ulkoisen sekä koulun ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet
- o psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen
- o suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille
- o toimintavalmiuksien harjoittelu sekä suunnitelman arviointi ja päivittäminen.

3.5. Muita yhteisöllisen opiskeluhoollon käytänteitä

Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksia pyritään toteuttamaan Uraisilla säännöllisesti. Opiskeluhoollon ohjausryhmän tulee jatkossa valvoa tarkastusten suorittamista.

Kunnan tekninen toimi vastaa kiinteistön ja pihan hoidon, liikunta-alueiden hoidon ja puhtauspalveluiden järjestämisestä sekä tekee tarvittavaa yhteistyötä koulujen kanssa. Koulujen henkilökunta seuraa kouluympäristön terveellisuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä ja tekee tarvittaessa ilmoituksia ja ehdotuksia toimenpiteistä teknisen viraston toimijoille. Kouluympäristön turvallisuuteen liittyen tehdään yhteistyötä myös poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa. Rehtorit vastaavat koulujensa turvallisuuskoulutuksesta, turvallisuuskansioiden päivityksestä ja poistumisharjoitusten järjestämisestä. Poliisi ja koulujen muuhun yhteistyöhön kuuluu mm. oppilaiden valistusta, henkilöstön koulutusta, neuvontaa ja koulumatkojen valvontaa. Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet löytyvät Uuraisten kunnan koulukuljetusohjeista.

Lievät tapaturmat hoidetaan kouluilla ja esiopetusryhmissä. Kouluterveydenhoitaja antaa ensiapua ja hoitoonohjausta koululla ollessaan, muutoin koulun ja esiopetusryhmän henkilöstö huolehtii tarvittavasta ensiavusta ja hoitoonohjauksesta terveysasemalle tai keskussairaalan ensiapuun. Tarvittaessa opiskelu viedään koulusta hoitoon taksilla, ellei ole kyseessä ambulanssikuljetusta vaativa tapahtuma. Tapaturmasta ilmoitetaan huoltajalle välittömästi. Kouluille nimitettävät ensiavusta vastaavat työntekijät vastaavat koulujen ja opetusryhmiensä ensiapuvälineistöstä. Rehtori/koulunjohtaja/varhaiskasvatusjohtaja huolehtii henkilöstön ensiapuvalmiuden ylläpidosta täydennyskoulutusten avulla. Ensiapukoulutusta järjestää mm. kunnan työsuojelu.

Kouluterveydenhoitajat pitävät tarvittaessa terveyskasvatustunteja luokissa, 5. luokalle terveydenhoitaja pitää oppitunnin murrosikään liittyvistä asioista. Jos terveydenhoitaja huomaa terveystarkastuksissa jotakin, josta olisi syytä keskustella yleisesti oppilaiden kanssa, sopii hän aiheen käsittelystä terveystiedonopettajan tai luokanopettajan kanssa.

Tupakointi, päihteiden ja alkoholin käyttö sekä tupakointivälineiden, päihteiden ja alkoholin tuominen kouluun on kielletty koulujen järjestyssäännöissä. Kouluissa tupakointiin ja päihteiden tai alkoholin käyttöön puututaan kurinpitotoimin sekä ollaan kodin lisäksi yhteydessä tarvittaviin viranomaisiin (esim. kouluterveydenhoitaja, lastensuojelu, poliisi). Kouluterveydenhoitaja keskustelee päihteiden käyttöön liittyvistä asioista oppilaiden kanssa terveystarkastuksissa. Keskusteluilla pyritään ennaltaehkäisemään päihdekokeiluja ja päihteiden käytön aloittamista. Myös mahdolliseen jo alkaneeseen päihteiden käyttöön puututaan keskustelemalla oppilaan kanssa ja miettimällä yhdessä jatkotoimia. Kouluissa järjestetään tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön vastaista valistusta eri oppiaineiden opetuksen yhteydessä sekä yhdessä yhteistyöverkoston kanssa. Käytössä on mm. nuorten päihdemittari. Kunnassa on laadittu päihdeohjelma, jota noudatetaan myös perusopetuksessa.

Kaikissa kouluissa ja esiopetuksessa on omat järjestyssäännöt, joita päivitetään tarvittaessa ja jotka sivistyslautakunta hyväksyy. Järjestyssääntöjen laadinnassa kuullaan myös opiskelukuntaa ja huoltajia.

4. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Opiskelu voi tarvita koulunkäynnissään/esiopetuksessa monenlaista tukea. Oppimisen ja koulunkäynnin tukimuotoja on kuvattu kattavasti opetussuunnitelmassa/esiopetussuunnitelmassa. Lisäksi opiskelu voi tarvita tukea fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun aloilla. Yksilökohtaista opiskeluhoitoa ovat koulu- ja neuvolaterveydenhoito, koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito ja erityisoppilaitosten omat sosiaali- ja terveysterveystarvikkeet opetuksen tueksi. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä -tarpeen niin vaatiessa - hänen huoltajansa suostumukseen. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoitoa palveluja.

Koulun henkilöstöllä on velvollisuus havainnoida oppilaiden koulunkäyntiä ja kehitystä. Jos huoli herää, on opettajan otettava pikaisesti yhteyttä opiskeluhoitoa psykologiin, terveydenhoitajaan tai kuraattoriin yhdessä oppilaan tai huoltajan kanssa. Terveydenhoitajan, psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalle järjestetään hänen tarvitsemaansa tukea ja ohjausta. Tarvittaessa opiskelu ohjataan saamaan muita opiskeluhoitoa tai sosiaalihuollon palveluja.

4.1. Yksittäistä opiskelua koskevan asian käsittely yksilöllisessä monialaisessa opiskeluhoitoa

Yksittäisen oppilaan opiskeluhoitoa voidaan käsitellä **yksilöllisessä monialaisessa opiskeluhoitokokouksessa**. Asiantuntijat kootaan tapauskohtaisesti ja heitä voidaan nimetä vain oppilaan tai huoltajien suostumuksella. Kokoukseen voivat osallistua esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, rehtori, luokanopettaja/-valvoja, esiopettaja, oppilaanohjaaja, erityisopettaja/kelto tai muu siinä tilanteessa keskeinen asiantuntija. Se henkilö, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu, kutsuu kokouksen koolle, toimii puheenjohtajana ja hankkii oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksen tai kirjallisen luvan. Asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen opiskeluhoitokertomukseen, joka säilytetään lain vaatimalla tavalla opiskeluhoitorekisterissä. (Liite: ”Opiskeluasian käsittely” -lomakemalli)

4.2. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys

Yksilöllisessä monialaisessa opiskeluhoitokokouksessa koulun/esiopetuksen edustaja kirjaa yksittäistä opiskelijaa koskevasta asiasta opiskeluhoitokertomukseen asian aiheen, vireillepanijan, läsnäolijat, toteutetut toimenpiteet ja jatkotoimenpiteet vastuuhenkilöineen, kirjauspäivämäärän ja kirjauksen tekijän. Lisäksi, jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, lomakkeelle merkitään, mitä tietoja, millä perusteella ja kenelle tietoja on luovutettu. Opiskeluhoitokertomukset kirjataan ”Opiskeluasian käsittely” -lomakkeelle.

Koulut ylläpitävät yksilöllisen monialaisen opiskeluhoillon rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan yksittäisen oppilaan opiskeluasian käsittelylomakkeet sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskeluta koskevat asiakirjat. Tiedot ovat salassa pidettäviä, joten ne on säilytettävä lukitussa tilassa ja siten, että niihin pääsevät käsiksi vain ne, joilla on asianosaisen oppilaan tai huoltajan kirjallinen yksilöity suostumus, tai tiedon luovuttaminen perustuu sen oikeuttavaan lainsäädäntöön. Opiskeluhoitorekisterin vastuuhenkilönä toimii koulun johtaja. Vastuuhenkilö määrittelee yhdessä yksittäisen oppilaan asian käsittelyssä toimineen puheenjohtajan kanssa tapauskohtaisesti käyttöoikeudet ko. rekisterin tietoihin. Tietojen luovutus merkitään ”Opiskeluasian käsittely” – lomakkeeseen.

4.3. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion ja lääkityksen järjestäminen hoidetaan koulu- ja neuvolaterveydenhuollon ja koulun henkilöstön sekä oppilaan ja vanhempien yhteistyönä. Sairauden vaatima koulupäivän aikainen hoito, mm. lääkityksen järjestäminen, suunnitellaan tapauskohtaisesti. Esiopetuksessa huoltaja toimittaa keittiölle terveydenhoitajan todistuksen, oppilaan erityisruokavalio menee tiedoksi esiopetuksen henkilökunnalle. Huoltajan ilmoitus erityisruokavaliosta koulun keittiölle riittää normaaleissa, todetuissa allergioissa. Jos allergia on henkeä uhkaava, ilmoitus tulee terveydenhoitajalta.

4.4. Opiskeluhoillon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Perusopetuslain (36 h §) mukaan opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitörangaistus (jälki-istunto, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen) tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava opiskeluhoito.

Luokanopettajat ja –valvojat tarkkailevat opiskelukohtaisesti kurinpitörangaistusten määriä ja perusteita. Jos perusteet herättävät huolta oppilaan koulunkäynnissä tai elämänhallinnassa olevista vaikeuksista, on luokanopettajan tai -valvojan otettava huoli keskusteluun oppilaan ja huoltajan kanssa ja tarvittaessa ohjattava opiskelu opiskeluhoitopalveluiden piiriin. Kurinpitörangaistusten yhteydessä on selvítettävä oppilaan tarvitsema opiskeluhoito. Esimerkiksi määräaikaisen koulusta erottamisen yhteydessä tehdään moniammatillista yhteistyötä tarvittavan opiskeluhoillon järjestämiseksi.

4.5. Lastensuojeluilmoitus

Lastensuojelulain (luku 5, 25§) mukaan koulun henkilöstöön kuuluva on velvollinen salassapitosäynnösten estämättä viipymättä ilmoittamaan sosiaalihoitoon, jos hän on tehtävässään saanut tietää lapsesta, jonka hoidon tai huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelutarpeen selvittämistä.

Lastensuojelulain 25§:ssä 1 momentissa mainituilla ilmoitusvelvollisia ovat :1) Sosiaali- ja terveydenhuollon ja lasten päivähoiton; 2) opetustoimen; 3) nuorisotoimen; 4) poliisitoimen; 5) Rikosseuraamuslaitoksen; 6) palo- ja pelastustoimen; 7) sosiaalipalvelujen, lasten päivähoiton tai terveydenhuollon palvelujen tuottajan; 8) opetuksen tai koulutuksen järjestäjän; 9) seurakunnan tai muun uskonnollisen yhdyskunnan; 10) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain ([746/2011](#)) 3 §:ssä tarkoitettun vastaanottokeskuksen ja järjestelykeskuksen; 11) hätäkeskustoimintaa harjoittavan yksikön; taikka 12) koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa harjoittavan yksikön palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä tällaisen ilmoituksen häntä mahdollisesti koskevien salassapitosäännösten estämättä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu 1) rikoslain (39/1889) 20 luvussa (Seksuaalirikokset) rangaistavaksi säädetty teko; tai: *Mahdollinen sosiaalihuoltolain muutos 4/2014: 2) sellainen rikoslain (39/1889) 21 luvussa rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta (pahoinpitely/törkeä pahoinpitely). Lapsen tukistaminen ja luunappien antaminen on lievä pahoinpitely (ei kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin).*, KKO:1993:151.

Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä kirjallisesti tai suullisesti (asioimalla henkilökohtaisesti tai puhelimitse). Hyvän hallintotavan mukaista on informoida perhettä lastensuojeluilmoituksen tekemisestä. Yksityishenkilö voi tehdä lastensuojeluilmoituksen nimettömänä, mutta tuolloin hän on itse vastuussa siitä, ettei paljasta ilmoituksen vastaanottavalle työntekijälle henkilöllisyyttään. Ilmoituksen tekijän nimi annetaan ilmoituksen kohteelle tiedoksi, ellei ole perusteltua syytä epäillä lapselle tai ilmoittajalle kohdistuvan vaaraa ilmoituksen teon vuoksi. Osalla julkisista toimijoista, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon, koulutoimen, poliisin tai seurakunnan palveluksessa tai luottamustoimessa olevilla on lastensuojelulaissa säädetty ilmoitusvelvollisuus lapseen ja perheeseen kohdistuvasta huolesta. Tuolloin ilmoitusta ei voi tehdä nimettömänä, ja pääasiallisesti ilmoitus tulisi tehdä myös kirjallisesti. Virallistahoilla on myös konsultointimahdollisuus. Kiireellisissä tilanteissa virka-ajan ulkopuolella otetaan yhteyttä sosiaalipäivystykseen hätäkeskukseen soittamalla.

4.6 Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus voidaan toteuttaa salassapitosäännösten estämättä myös yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa tehtynä pyyntönä lastensuojelutarpeen arvioimiseksi edellyttäen, että: 1) pyyntö tehdään viipymättä; ja 2) pyynnön yhteydessä 25 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen henkilö ilmoittaa pyynnön tekemiseen johtaneet syyt.

5. OPPILAAT JA HUOLTAJAT OPISKELUHUOLLOSSA

Osallisuus on opiskeluhuoltotyötä ohjaava periaate, jonka mukaan oppilaalla ja hänen huoltajillaan on mahdollisuus saada tietoa ja päästä vaikuttamaan itseä koskeviin asioihin ja päätöksentekoon. Tämä

puolestaan edistää motivaatiota, kouluviihtyvyyttä ja hyvinvointia. Oppilaiden osallisuutta koulutyöhön ja opiskeluhuoltoon edistetään kunkin kykyihin ja ikäkehitykseen sopivilla vastuilla.

Opiskelu osallistuu yhteisölliseen opiskeluhuoltotyön suunnitteluun opiskelukuntatyön kautta. Opiskeluhuollolliset näkökulmat otetaan huomioon opetusryhmissä ja opetusta suunniteltaessa. Yhteisölliseen opiskeluhuoltotyön toteuttamiseen oppilaat osallistuvat mm. opiskelukuntatyön, kummiopiskelutoiminnan ja tukiopiskelutoiminnan kautta. Opiskelukunnan edustajat osallistuvat tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmän toimintaan. Opiskelu voi arvioida opiskeluhuoltotyötä antamalla palautetta eri opiskeluhuollon osa-alueista ja vastaamalla erilaisiin kyselyihin, esim. Kiva Koulu – kyselyt, kouluruoka- kyselyt.

Yksittäistä opiskelijaa koskeva opiskeluhuoltoasia käsitellään tapauskohtaisesti kootussa monialaisessa opiskeluhuoltokokouksessa. Opiskelu antaa kirjallisen suostumuksen asian käsittelyyn ja siihen, ketkä oppilaan asiaa kokouksessa käsittelevät. Jos alaikäisellä tai muutoin vajaavaltaisella ei ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa siihen suostumuksen hänen sijastaan. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevilla toimenpiteillä ja ratkaisuisa, hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Esiopetusikäisen asiaa käsiteltäessä luvan antaa aina huoltaja.

Huoltaja voi osallistua yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön suunnitteluun ja toteuttamiseen vanhempaintoimikuntien kautta. Vanhempaintoimikunnan mielipiteitä ja näkemyksiä kysytään esim. järjestyssääntöjä laadittaessa, opetussuunnitelmatyössä ja vastaavissa hankkeissa. Luokka- ja koulukohtaista opiskeluhuoltotyötä voidaan suunnitella esim. vanhempainilloissa. Huoltaja voi arvioida opiskeluhuoltotyötä antamalla palautetta eri opiskeluhuollon osa-alueista ja vastaamalla erilaisiin kyselyihin.

Yhteisöllistä ja yksilökohtaista opiskeluhuoltotyötä suunniteltaessa ja toteuttaessa turvataan se, että oppilaan ja huoltajan näkemyksiä kuunnellaan. Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja. Opiskeluhuollollisia palveluja ovat mm. kouluterveydenhoito, psykologi- ja kuraattoripalvelut.

Opiskeluhuollon periaatteista ja menettelytavoista löytyy tietoa opetussuunnitelmasta ja opiskeluhuoltosuunnitelmasta. Opiskeluhuoltoasioista tiedotetaan myös lukuvuositedotteessa ja Wilma - tiedotteissa. Oppilaitoksen ja opiskeluhuollon henkilökunnalla on velvollisuus ohjata oppilaita hakemaan heidän tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja. Opiskeluhuollon asioista tiedotetaan tarvittaessa vanhempainpiirille ja opiskelukunnan hallitukselle. Opiskeluhuoltohenkilöstö esittäytyy koulun eri tilaisuuksissa, esim. vanhempainilloissa.

6. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Koulukohtaiset opiskeluhooltoryhmät seuraavat opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista. Koulut ja opiskeluhooltopalveluita tarjoavat tahot toimittavat oppilaiden hyvinvointiin liittyvien kyselyjen ja selvitysten tulokset opiskeluhooltoryhmälle aina tuloksia saatuaan. Tällaisia kyselyjä ovat mm. laajojen terveystarkastusten yhteenvedot, kouluterveyskyselyt ja muut koulussa tehdyt oppilaiden hyvinvointiin liittyvät selvitykset. Opiskeluhooltoryhmät käsittelevät saatuja tuloksia säännöllisissä palavereissaan ja päättävät toimenpiteistä, kuten keskeisistä tuloksista tiedottamisesta ja tulosten hyödyntämisestä koulujen opiskeluhuollon kehittämisessä.

LIITTEET:

1. OPISKELUHUOLTOKERTOMUS
2. KIRJALLINEN SUOSTUMUS
3. KOULUKOHTAINEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA, KOULUTERVEYDENHUOLLON OSUUS
4. LASTENSUOJELUILMOITUS
5. PYYNTÖ LASTENSUOJELUTARPEEN ARVIOIMISEKSI
6. SUUNNITELMA POISSAOLOIHIN PUUTTUMISESTA

Uuraisten kunta

OPISKELUHUOLTOKERTOMUS

Lapsen tiedot	Lapsen nimi		Henkilötunnus
	Kotikunta	Osoite	
	Puhelinnumero	Sähköposti	
Huoltajan tiedot	Huoltajan nimi	Osoite	
	Puhelinnumero	Sähköposti	
Huoltajan tiedot	Huoltajan nimi	Osoite	
	Puhelinnumero	Sähköposti	

Uuraisten kunta

OPISKELUHUOLTOKERTOMUS

Oppilaan nimi ja koulu	
Aihe	
Asian vireillepanija	
Tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet	
Päivämäärä ja paikallaolijat (nimi ja asema)	
Kokouksessa päätetyt asiat	
Toteuttamissuunnitelma ja toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot	
Toteutetut toimenpiteet (kirjataan, kun toimenpiteitä on tehty)	
Paikka ja päivämäärä _____ _____. / _____. 20_____ _____ _____	
kirjauksen tekijän allekirjoitus _____	nimike
nimenselvennys	

Kirjallinen suostumus

Annan suostumukseni itseäni koskevan opiskeluhuollollisen asian käsittelyyn monialaisessa opiskeluhuoltoryhmässä.

Palaverin ajankohta:

Oppilaan nimi:

Huoltajan nimi:

Asia(t), joita palaverissa käsitellään:

Palaveriin osallistuvat henkilöt ja heidän roolinsa/asemansa:

Lisätietoja (esim. lupa luovuttaa tietoja muille kuin palaveriin osallistuneille):

Paikka ja aika:

Allekirjoitus ja nimen selvennys

KOULUKOHTAINEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

KOULUTERVEYDENHUOLLON OSUUS

- Kouluterveydenhuollon yhteystiedot ja vastaanottoajat päivitetään lukuvuosittain Wilmaan ja peda.net –sivustoille.
- Terveystarkastaja toteuttaa koululla terveystarkastuksia, antaa kiireellistä ensiapua koulupäivän aikana sattuneissa tapaturmissa sekä osallistuu opiskeluhoitotyöhön.
- Sairaanhoidon tai vapaa-ajan tapaturmien hoito eivät kuulu kouluterveydenhuollon velvoitteisiin.
- Terveystarkastaja pyrkii tekemään oppilaille vuosittaiset terveystarkastukset. Terveystarkastukset toteutuvat laajoina 1., 5. ja 8.-luokilla.
- Laajojen terveystarkastusten vuosina terveystarkastaja kokoaa luokan tarkastettuaan luokkayhteenvetä.
- Tarkastuksiin osallistuminen on vapaaehtoista. Kouluterveydenhuollon toimijoiden tehtävänä on selvittää tarkastuksista poisjäävien tuen tarve. Tämä toteutetaan esimerkiksi yhteydenottona perheeseen tai tekemällä yhteistyötä muiden opiskeluhoitotyöryhmien tai sosiaalihoitotyöryhmien kanssa.
- Mikäli terveystarkastaja ei ole paikalla koululla, ohjataan opiskelu oman terveyskeskuksen palveluihin.

KOULUTERVEYDENHOITAJAN OSUUS YHTEISÖLLISESSÄ OPISKELUHUOLTOTYÖSSÄ

- Yksilötason lisäksi laajoista terveystarkastuksista kertyvää anonymia tietoa koko luokan hyvinvoinnista kerätään luokka- ja edelleen koulutasoisiksi yhteenvedoiksi.
- Yhteenvedot toimivat yhteisöllisen opiskeluhoitotyön työkaluina ja auttavat suuntaamaan koulun ehkäisevää hyvinvointityötä.
- Terveystarkastaja vie yhteenvedosta nostamansa kolme tärkeää asiaa yhteisölliseen opiskeluhoitotyöryhmään, jonka perusteella työryhmä voi suunnata toimintaansa kyseisen luokan kohdalla.
- Luokkayhteenvetä laaditaan yhteisöllisessä opiskeluhoitotyöryhmässä luokan hyvinvointisuunnitelma joko kirjallisesti tai suullisesti.
- Luokkayhteenvetoja voidaan käsitellä myös koko ikäryhmää tai koulua koskevasti, jolloin toimia voidaan suunnata kattamaan koko kouluyhteisö.
- Kunnan ostaessa kouluterveyskyselyn tulokset, käytetään myös niitä arvioitaessa ja suunniteltaessa yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä.
 - Move-testit toteutetaan kouluissa yhteistyössä kouluterveyshuollon kanssa 5. ja 8. luokkalaisille.
- Terveystarkastaja osallistuu yhteistyössä koulun henkilökunnan, terveystarkastajan ja tilapalvelun kanssa 3 vuoden välein tehtävään koulun terveydellisten olojen selvitykseen. Sieltä saatua palautetta käytetään yhteisöllisen opiskeluhoitotyön suunnittelussa.

KOULUTERVEYDENHOITAJAN OSUUS YKSILÖKOHTAISessa MONIALAISessa ASiantuntijaryhmän Työskentelyssä

Valmistelu

- Koulun terveydenhoitaja osallistuu erikseen kutsuttaessa tai omasta aloitteestaan oman koulunsa yksittäistä opiskeluasiaa käsittelevään monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn.
- Asiantuntijatyöryhmää koottaessa oppilaan ongelman ympärille tarpeen huomannut työntekijä voi konsultoida muita työntekijöitä nimettömänä. Vasta, kun päätetään pitää työryhmä palaveri, kysytään oppilaalta ja vanhemmilta kirjallinen lupa kutsua työryhmä kokoon.
- Vanhemmat kutsutaan aina mukaan palaveriin ja lapsen läsnäolo ikätaso huomioiden on myös suotavaa.
- Terveystenhoitaja perehtyy opiskelutapaukseen ennen monialaiseen asiantuntijaryhmän tapaamista.

Työskentely

- Terveystenhoitaja aloittaa oppilaan kanssa työskentelyn, mikäli näin ryhmässä sovitaan
- Tarvittaessa terveydenhoitaja tekee läheteitä tai ohjaa eteenpäin
- Ryhmässä tulee sopia kuka huolehtii koululaisen asioiden jatkoseurannasta ja pidetäänkö seurantalpalaveria.

Kirjaaminen

- Palaverista tulee tehdä lyhyt kirjaus yksilölliseen opiskeluhoitokertomukseen, jonka mallipohja on esitetty alla. Kirjaamisvastuussa ovat pääosin opetustoimen edustajat Terveystenhoitaja kirjaa lapsen Efficapapereihin tehdyn suunnitelman, mikäli siihen liittyy terveydenhoitajan toimenpiteitä.
- Terveystenhoitajan aloittaessa työskentelyn oppilaan kanssa moniammatillisen asiantuntijaryhmän tehtävänä, kirjaa terveydenhoitaja TH/OPI-lehdelle tiiviin yhteenvedon omasta jatkotyöskentelystään oppilaan kanssa salassapitovelvollisuus huomioiden. Yhteenvedo liitetään yksilölliseen opiskeluhoitokertomukseen. (Käytä otsikkoa yhteenvedo)
- Yhteenvedo TH/OPI-lehdeltä liitetään yksilölliseen opiskeluhoitokertomukseen joko ennen seuraavaa yksilöllistä opiskeluhoitoryhmää tai tarpeen mukaan tietoa voidaan toimittaa tapaamisten edettyä.
- Paperista opiskeluhoitokertomusta ja lupapapereita säilytetään koulukohtaisesti sovitussa paikassa, kunnes sille saadaan luotua oma atk-järjestelmä. Vastuu säilytyksestä on oppilaitoksella.

Asiakirjojen siirto

- Jos opiskelu- ja opiskelijahuollossa siirretään muita potilasasiakirjojen tietoja kuin sellaisia, jotka ovat opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä, siihen pitää olla asianomaisen ja/tai huoltajan kirjallinen lupa. Huoltajalta ei myöskään voida pyytää lupaa kaikkia tulevia mahdollisia tilanteita varten, vaan lupaa pyydetessä tulee tietää, mitä tietoja on tarkoitus luovuttaa (yksilöity suostumus) ja kenelle.
- Opiskeluhohtokertomus siirtyy tarvittaessa oppilaan mukana seuraavaan oppilaitokseen läpi koulupolun (esikoulu, peruskoulu, ammattiopisto/lukio).

**LASTENSUOJELUILMOITUS LsL 25 §
Ilmoitusosa**

LASTENSUOJELUILMOITUKSEN ILMOITUSOSA

Lastensuojeluilmoitus _____ / _____ 20_____

Otetaan vastaan kirjallisena tai suullisena (puhelimitse tai henkilökohtainen käynti)

Ilmoituksen tekijä täyttää lomakkeen niiltä osin, kuin mitä hänellä on tiedot olemassa.

Lapsen nimi	Ikä	Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot		

Lapsi asuu	
☐ äidin ☐ isän ☐ muun huoltajan	kanssa.
Huoltajan nimi	Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot	
Huoltajan nimi	Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot	

Lastensuojeluilmoituksen sisältö (kuvaa omin sanoin)
--

Onko lapselle kerrottu lastensuojeluilmoituksesta?

☐ kyllä ☐ ei ☐ ei tietoa

Lisätietoja: _____

Onko lastensuojeluilmoituksesta ilmoitettu huoltajalle/huoltajille?

☐ kyllä ☐ ei ☐ ei tietoa

Lisätietoja: _____

Ilmoituksen tekijä	Virka-asema/ammattinimike ja toimipaikka
Yhteystiedot	

☐ Ilmoituksen tekijä on yksityishenkilö, joka kieltää antamasta tietoja ilmoittajasta asiaan osalliselle

Syy: _____

Ilmoittajataho

☐ ilmoitus on tehty nimettömänä	☐ terveydenhuollon ammattihenkilö
☐ lapsi itse	☐ lasten- ja nuorten psykiatrinen hoito
☐ lapsen vanhempi tai huoltaja	☐ perheneuvola
☐ muu perheen jäsen	☐ mielenterveyspalvelut
☐ muu omainen/sukulainen	☐ lastensuojelulaitos
☐ muu yksityinen henkilö	☐ perhehoitaja
☐ lasten- tai äitiysneuvola	☐ turvapaikan hakijoiden vastaanottotoiminta
☐ päivähoito	☐ sosiaalipäivystys
☐ kotipalvelu	☐ muu sosiaalipalvelun tuottaja
☐ sosiaalityöntekijä	☐ muu terveydenhuollon palvelujen tuottaja
☐ koululaisten aamu- tai iltapäivätoiminta	☐ poliisitoimi
☐ opetustoimi tai muu opetuksen tai koulutuksen järjestäjä	☐ seurakunnan tai muun uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa tai luottamustoimessa oleva henkilö
☐ kouluterveydenhuolto	☐ hätäkeskus
☐ nuorisotoimi	☐ palo- ja pelastustoimi
☐ päihdehuolto	☐ rikosseuraamuslaitos
☐ muu taho, mikä _____	

☐ ilmoittajataho ei ilmene ilmoituksesta

Ilmoitus on vastaanotettu _____ / _____ 20_____

Ilmoituksen vastaanottaja
Virka-asema/ammattinimike

PYYNTÖ LASTENSUOJELUTARPEEN ARVIOIMISEKSI LsL 25 a §

Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi _____ / _____ 20____

Pyyntö otetaan vastaan kirjallisena tai suullisena (puhelimitse tai henkilökohtainen käynti)

Lapsen nimi	Ikä	Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot		

Lapsi asuu			
☐ äidin	☐ isän	☐ muun huoltajan	
Huoltajan nimi			Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot			
Huoltajan nimi			Henkilötunnus
Osoite ja yhteystiedot			

Pyynnön sisältö (kuvaa omin sanoin) ja pyynnön tekemiseen johtaneet syyt

Pyynnön tekijät

☐ lapsi itse	☐ perheneuvola
☐ lapsen vanhempi tai huoltaja	☐ mielenterveyspalvelut
☐ lasten- tai äitiysneuvola	☐ lastensuojelulaitos
☐ päivähoido	☐ perhehoitaja
☐ kotipalvelu	☐ turvapaikan hakijoiden vastaanotto toiminta
☐ sosiaalityöntekijä	☐ sosiaalipäivystys
☐ koululaisten aamu- tai iltapäivätoiminta	☐ muu sosiaalipalvelun tuottaja
☐ opetustoimi tai muu opetuksen tai koulutuksen järjestäjä	☐ muu terveydenhuollon palvelujen tuottaja
☐ kouluterveydenhuolto	☐ poliisitoimi
☐ nuorisotoimi	☐ seurakunnan tai muun uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa tai luottamustoimessa oleva henkilö
☐ päihdehuolto	☐ hätäkeskus
☐ terveydenhuollon ammattihenkilö	☐ palo- ja pelastustoimi
☐ lasten- ja nuorten psykiatrinen hoito	☐ rikosseuraamuslaitos
☐ muu taho, mikä _____	

Yhteystiedot

☐ Pyynnön tekijä kieltää antamasta tietoja asiaan osalliselle

Syy: _____

Jos pyyntöä ei tehdä yhdessä kaikkien asianosaisten kanssa, onko lapselle kerrottu pyynnön tekemisestä?

☐ kyllä ☐ ei ☐ ei tietoa

Lisätietoja: _____

Onko pyynnön tekemisestä ilmoitettu huoltajalle/huoltajille?

☐ kyllä ☐ ei ☐ ei tietoa

Lisätietoja: _____

Pyyntö on vastaanotettu _____ / _____ 20____

Pyynnön vastaanottaja
Virka-asema/ammattinimike

POISSAOLOT KOULUSTA

Toimintamalli Uuraisten kouluissa

Ongelman tunnistaminen eli milloin puututaan:

- Opiskelu on poissa saman aineen tunnilta 3 kertaa peräkkäin.
- Oppilaalla on yksittäisiä poissaolopäiviä toistuvasti tiettyinä päivinä (esim. maanantaina).
- Oppilaalla on sairaudesta tai muusta huoltajan selvittämättömästä syystä poissaoloja 30 tuntia kahden kuukauden aikana

Tästä seuraa: Aineenopettaja tiedottaa asiasta luokanopettajalle/luokanvalvojalle, joka on yhteydessä oppilaan kotiin henkilökohtaisesti. Luokanopettajan/-valvojan tehtävänä on seurata luokkansa oppilaiden poissaoloja.

Ongelmaan reagointi ja seuranta:

1. LV/LO seuraa aktiivisesti oppilaan ja luokan poissaoloja.
2. LV/LO on henkilökohtaisesti yhteydessä kotiin ongelman havaittuaan tai yksittäisestä poissaoloa seuraavana päivänä, jos huoltaja ei ole ilmoittanut poissaolosta.
3. Oppilaan ollessa usein poissa sairastelun vuoksi (yli 30 h 2 kuukauden aikana) LV/LO konsultoi kouluterveydenhoitajaa. Luvattomista poissaoloista konsultoidaan koulukuraattoria (5 tuntia kahden kuukauden aikana).
4. Mikäli huoltajan kanssa käytyjen keskustelujen myötä tilanne ei muutu, LV/LO kutsuu (huoltajan/oppilaan suostumuksella) moniammatillisen asiantuntijaryhmän koolle.
5. Moniammatillinen asiantuntijaryhmä päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja muista tahoista, jotka otetaan mukaan tukitoimiin. Mikäli jatkotoimenpiteistä huolimatta tilanne ei korjaannu, oppilaasta tehdään lastensuojeluilmoitus.
6. Rehtorin tehtävänä on seurata koulun tasolla.

Poissaolon syitä:

- Oppilaan sairaus, jolloin opiskelu ei tule kouluun sairaana.
- Erityisesti tarttuvissa taudeissa on syytä olla riittävän pitkään kotona; esim. vatsataudit, flunssa, silmätulehdus
- Huoltajan on huolehdittava, että opiskelu lähtee kouluun, huoltajan työkiireet eivät saa olla este oppilaan kotiinjämiselle